

NOVO S KNJIŽNIH POLIC

Poročila o potovanjih

Na domačem knjižnem trgu se je v zadnjem času povečalo število del, ki jih ponavadi uvrščamo v POTOPISNO LITERATURO. Saj je bil že skrajni čas, menijo redni spremljevalci tovrstnih knjig, ki so zaman spravevali po novitetah.

V slovenski literaturi imajo potopisi že lepo tradicijo in predstavljajo nepogrešljivo osvežitev med tako imenovanimi poučnimi književnimi vrstami, kamor jih potiska teorija. V prejšnjem stoletju so se celo tako razmahnili, da so dobili tudi svoje zabavne oponašalce. Fran Erjavec je na priliko popisal, »Kako se je Slinarju z Golovca po svetu godilo«, pa še »Pot iz Ljubljane v Šiško« je ovekovečil.

Najbrž bo držalo, da je potopis v bistvu poročilo o potovanju. Kot tak lahko pomeni: — ali napotek popotniku (opis pokrajine, prometnih povezav ipd.) kot reportažno zastavljen vodič, — ali pa imamo opravka z leposlovnim potopisom, kjer je v ospredju literarno sporočilo; takrat govorimo o potopisnem romanu ali vsaj esejističnem delu.

Za velik del bralcev so te knjige nekakšen nadomestek za vse dražja potovanja s turističnimi agencijami ali v lastni organizaciji. Predvsem pa seveda še vedno predstavljajo dobrodošlo informacijo in dopolnilno branje o deželi, kamor pač načrtujemo svojo pot. In še največkrat: vir spoznavanja neznanega. Prisluskovanje klicu danjih svetov. Opisovanje prehojene, največkrat prevožene ali preletene poti, je seveda povsem nekaj drugega, kot če si opis iste poti pre-

beremo v kakem turističnem vodiču. Sicer pa teh priročnikov tako ali tako ni vedno na razpolago, vsaj ne za tiste predele sveta, ki še niso steptani od sledov »agencijskih« turistov.

Pri Prešernovi družbi so Francu Šetincu izdali knjigo OKOLI SVETA DO SAMEGA SEBE. Avtorja kot pisca že poznamo po prikazu utripa različnih dežel, ki so se mu predstavljale na številnih uradnih potovanjih (»Razdalje se krajšajo«). Tudi v najnovejšem delu prihaja do izraza dejstvo, da imamo opravka predvsem z novinarskim persom, ki pa se hkrati ves čas zaveda vloge politika. Posebno dokumentarno vrednost in hkrati zanimivost pomenijo ti prikazi tudi zato, ker smajajo stanje posamezne dežele skozi daljše časovno obdobje in ponujajo določene sklepe o razvoju oziroma nazadovanju teh družb.

Giblamo se po štirih celinah, (saj nismo odvisni od avtoštopa): od Poljske, Italije, Češke, NDR, Švice, Anglije, Norveške, Grčije do SZ, ZDA, Afrike, Mehike, Nikaragve in Paname. Poleg številnih svežih podatkov, tudi fotografij ne manjka, to v ospredju srečanja z ljudmi, jedrnatih zapisov pogovorov, opaznanj in razmišljanj. Pa najsi je šlo za častno članstvo v pionirski organizaciji v Darhanu, izstrelitev apolla ali pa burna doživetja pri lovu na bivola s Pigmejci. Vsako potovanje mu je krajašlo razdaljo do samega sebe. Saj je navsezadnje že Primož Kozak naprtil svojemu Petru Klepcu v Ameriki izjavo, da s potovanjem v tujino gremo v bistvu vase.

Albin Buttolo

Odpri knjižnico v Vodichah

Osrednji kulturni dogodek v okviru prireditve ob krajevnem prazniku v Vodichah (13. junij) je otvoritev nove knjižnice Šiška-Vodice.

Po kratkem kulturnem programu, ki sta ga skrbno in z veliko ljubeznijo pripravila osnovna šola F. Marna in vzgojnovarstvena enota Vodice, je predsednica skupščinske občinske kulturne skupnosti Lj. Šiška, Jelena GAČEŠA na kratko orisala 10. letno zgodovino knjižnice v Vodichah in slavnostno odpri knjižnico.

Sredstva za nakup Gradisove montažne hiše v kateri se sedaj nahajata knjižnica in KS Vodice so prispevali delovni ljudje in občani. Zbrana so po prispevni stopnji 0,5 iz čistega dohodka za nekatere naložbe s področja družbenih dejavnosti. Celoten projekt te investicije bi bil težko uresničljiv brez podpore in velikega razumevanja DO SCT.

Celotna investicija je stala 250 milijonov dinarjev. Svojo dejavnost je knjižnica začrtala tako, da bo zadoščala potrebam krajevnih skupnosti Vodice in okolice do leta 2020.

Ob pripravi oddelkov so upoštevali, da je skoraj tretjina prebivalcev do 20. leta starosti in da je na območju KS osnovna šola, glasbena šola in vzgojnovarstvena enota.

Za najmlajše bo gotovo najbolj prijeten kotiček z zasnovami igroteke, ki je namenjena prav predšolskim otrokom in otrokom od 10. leta starosti. Izposojali si bodo lahko tudi na dom. V tem pionirskem oddelku je na razpolago okoli 2000 knjig za izposojajo. Organizirane so tudi pravilnične ure, literarni kvizi, razstave itd. Odrasli pa bodo za izposojajo imeli bogato izbiro knjig okoli 4000. Poleg oddelka za izposojajo na dom odraslim bo tudi čitalnica, ki bo imela za začetek okoli 30 domačih časnikov in časopisov. Posebnost bodo tudi druge oblike dela z mladostniki in odraslimi bralci, za katere v dosedanjih pogojih ni bilo nobenih možnosti. To so razstave, literarni večeri in srečanja mladih ustvarjalcev v knjižnici.

Silva Črnugelj

Visoka odličja za naše tabornike

Prvo junijsko soboto je zasedala republiška konferenca Zveze tabornikov Slovenije, ki je poleg ostalega podelila tudi odličja posameznikom in odredom v Sloveniji. Za uspešno delo v preteklem obdobju je kar lep koš odličij prišlo v našo taborniško občino.

PRIZNANJA ZTS so prejeli: Aleš Arko, Marica Božičnik, Rado Bremec, Tanja Goričan, Anča Križman, Peter Mesesnel in Matjaž Nemanič (vsi iz odreda Rožnik).

SREBRNI ZNAK ZTS so prejeli: Barbara Bučinel, Matilda Černečič, Matjaž Glavan, Nika Glavan, Vojko Kladivar, Milena Makovec, Peter Rogelj, Sandi Sušnik, Iztok Štajer, Peter Šterk (vsi iz odreda Rožnik); Roman Begovič, Mojca Glavan, Irena Hribar, Damjan Kocjančič, Aleš Posega, Andreja Šalamon, Gregor Vovk (odred Dobre volje); Radovan Krajšek (Odred dveh rek iz Medvod).

ZLATI ZNAK ZTS so prejeli: Tamara Maraus, Gregor Bizjak, Igor Bizjak (ODR); Bojan Jančič, Matej Makovec, Niko Pešec, Bojan Zorko, Marija Zorko (OR).

SREBRNI JAVOROV LIST je prejel Gregor Zupan (ODV).

Novi TABORNIKI-PARTIZANI pa so postali Tanja Čelik (odred Beli Bober), Matej Oblak in Vlado Šinko (oba ODV).

Za preteklo leto pa je konferenca proglasila za PARTIZANSKI ODRED tudi šišenski enoti: ODRED DOBRE VOLJE in ODRED ROŽNIK. Slednji je tako prejel že šestnajsti trak. Poleg tega pa podeljuje skupščina najvišje priznanje za posebne uspehe pri delu odredov med dvema skupščinama: priznanje KIPEC ILEGALCA.

Prejme ga le ena enota. Tokratna kranjska konferenca je podelila kipec odredu Dobre volje iz naše občine. Tako je to drugič, da je kipec ilegalca romal v Šiško. Gre pa za prehodno priznanje, ki ga odred obdrži dve leti.

Visok odstotek republiških in zveznih priznanj je letos prišel v našo občino, kar dokazuje močno aktivnost in kvalitetno delo šišenskih tabornikov. Posameznikom in enotam iskreno čestitam.

ST

Otroci v prometu med počitnicami

Pred nami so letne šolske počitnice. Učenci se bodo za nekaj časa razšli, tako da bodo vsakdanji stiki s šolo, to je skupno življenje in delo v šoli, prekinjeni. Žal pa vsakoletne izkušnje vedno opozarjajo, da je počitniški čas za otroke nevaren. Nevaren zaradi prometne in varnostne ogroženosti. Počitniška samostojnost — ko ni učiteljevih opozoril — in sproščenost učencev se po svoje odražata tudi pri njihovem obnašanju v cestnem prometu. Med počitnicami se vedejo na cesti bolj nedisciplinirano, manj so pazljivi na druge udeležence v prometu in podobno. Vse to pa ni brez nevarnih posledic: telesno poškodovanih ali celo mrtvih otrok ni malo.

Vedeti moramo, da ceste in promet in s tem tudi nevarnosti ne poznajo počitnic. Tudi odrasli, ko odhajajo na počitnice, so včasih prav tako raztreseni kot otroci. Mnogi vozniki, utrujeni od vožnje in izčrpani od poletne vročine, postanejo drug do drugega in tudi do okolja manj pazljivi. Vse te slabosti v poletnem prometu povečujejo število nesreč in žrtev otrok.

Mnogi otroci bodo odšli na počitnice v druge kraje. Tam se bodo znašli v popolnoma novem okolju. Špet bo zanje marsikaj nevsakdanjega, tudi v prometu. Marsičemu se ne bodo mogli takoj prilagoditi. Skrb za njihovo varnost bo še bolj potrebna.

Starši so prvi poklicani, da storijo vse za varnost svojih otrok. Nikoli jim ne smejo dajati v promet slabega zgleda. Otroku naj ne prepuščajo, da se bo povsem svobodno gibal od jutra do večera, češ, naj se naučijo sproščenih počitnic. Zaposleni starši naj v svoji odsotnosti »zaposlijo« tudi svoje otroke in naj jim povedo, da so ponosni nanje, če jim pomagajo doma urediti to ali ono. Vedno pa naj dajo otrokom že doma pameten, realen prometni nasvet.

Prepričani smo, da bomo vsi odgovorni za prometno preventivo v sodelovanju s starši storili vse, da bo srečanje otrok jeseni, ob začetku novega šolskega leta, veselo. Kako boleči so prazni sedeži v šolskih klopih, če je ta ali oni učenec izgubil življenje v prometni nesreči!

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

ZDRAVSTVENI KOTIČEK

Jecljanje pri otroku

Najpogostejše se pojavlja zatikanje v govoru pri otroku med 3 in 6 letom starosti. To je obdobje intenzivnega razvoja govora. Celotna razvojna faza govora je težka za otroka. Otroci se ne obvladujejo tempa, ritma govora, prihaja do naglega miselnega razvoja, bogati se besedni sklad. V tem obdobju se otroci srečujejo s številnimi novimi besedami, njihovim različnim pomenom in s številnimi abstraktnimi pojavi.

V samem začetku otrok samo ponavlja fraze, kasneje pa že povezuje misli z govorom. Prav to iskanje besed in povezovanje z vsebino je velik napor za otroka. Vse to lahko pripelje do opaznejšega zatikanja, ponavljanja zlogov na začetku ali na koncu besede: PUPUPUNČKA, KAKAKAPA... ali ponavljanja prvega glasu v besedi: MMMUCA, KKKUZA. Zgodi pa se tudi, da otrok zavlačuje vokale (AEIOU): OOOOKNO... Ta zatikanja so v težjih primerih spremljana tudi s krči, ki se pojavljajo na kompletnem organizmu (dihalne mišice, jezik, ustnice, grlo...). Najbolj razširjeno je t. i. FIZIOLOŠKO JECLJANJE, ki nastane kot povsem normalen pojav med 2. in 4. letom otrokove starosti in preide samo od sebe do 5. leta. To pravzaprav še ni jecljanje, pač pa zatikanje v govoru, ki pa se lahko razvije v jecljanje, ko se otrok začne tega zavedati in ga to ovira pri medsebojnem sporazumevanju.

Pod normalnimi pogoji fiziološko jecljanje običajno samo od sebe preide. Pomembno vlogo pri tem imajo starši, vzgojitelji in ostala okolica. Nenehno popravljanje, opozarjanje, otroka lahko pripelje do tega, da otrok izgubi samozaupanje, postane pozoren na svoj govor in s tem utrdi motnjo.

V tej prvi fazi staršem predvsem svetujemo, kako ravnati s svojim otrokom. Nepravilne reakcije okolice in staršev pripeljejo otroka do patološkega jecljanja, ki pa že potrebuje obravnavo logopeda in psihologa.

Kakšna je vloga staršev?

Predvsem je treba znati otroka poslušati. Pomembno je, kaj nam otrok pove. S tem damo otroku tudi občutek varnosti. Otroka ne smemo opominjati naj govori počasneje, naj začne besedo od začetka, naj globoko vdihne predno začne govoriti... Ne smemo ga prekinjati. Pomemben je tudi govor staršev in vzgojitelja. Le ta naj bo počasnejši, razločen, razumljiv za otroka.

Najboljše je, če motnjo preslišimo, nismo pa do nje popolnoma brezbržni. Ne kažemo otroku, da je kaj narobe. Otroci začnejo doživljati podobno kot starši. Začne se bati govora, utihne. Zaveda se, da nekaj ni v redu. Šele sedaj se srečamo s prvim jecljanjem, ki pa ni več samo problem otroka, temveč tudi staršev.

Pri nekaterih otrocih se v tem obdobju pojavlja tudi »brbotav« govor, ki je na videz podoben jecljanju, katerega glavna značilnost je moten ritem, slaba izgovorjava nekaterih glasov, popačenje besed in stavkov. Taki otroci se motnje ne zavedajo in se tudi ne popravljajo. Ta motnja zahteva poseben terapevtski pristop.

V tem obdobju je pri otrocih pogosto prisotno zatikanje v govoru (netekoč govor) in je zato težko ločiti ali gre samo za normalno fazo v razvoju govora, ali gre za jecljanje ali pa brbotanje. V tem primeru je potreben posvet z logopedom.

Irena Pakiž def. logoped

Dragi bralci!

Pišite nam, vsaka pobuda oziroma vaše izkušnje nam bodo dobrodošle, na naslov: ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA ŠIŠKA služba za zdravstveno varstvo otrok Mentalno-higienski oddelk Derčeva 5, Ljubljana ALI UREDNIŠTVO »JAVNA TRIBUNA« — glasilo SZDL Trg prekomorskih brigad 1, Ljubljana

Živ-žav v domu Svoboda

V kulturnem domu Svoboda v Sentvidu so ob dnevu mladosti izvedli koncert zboru Cicibanov VVO Rezke Dragarjeve pod večjo taktirko Janeza Kuharja. Prikupni malčki so v prepolni dvorani navdušenih poslušalcev odpele 15 pesmic, ki jih je zanje uglasbil in priredil njihov strček Janez, kot radi rečejo Janeza Kuharja.

Foto: Lado Vidmar

Vabimo vas na ohcet v Ljubljani

Letošnja 21. mednarodna folklorna prireditev »Ohcet v Ljubljani« postaja vse bolj aktualna. Približuje se čas, »ko se ob kresu dan prevesti« in prav takrat bo v Ljubljani in njenih ulicah najbolj živahno. Skorajda: ne bo kotička v njenem centru, kjer se ne bo rajalo, pelo in dobro jedlo.

Razsežnost prireditve je zelo velika in skorajda po vsem svetu tudi dobro poznana. Tokrat je prilika, da se izkažemo kaj smo in kaj zmormo. Pokažemo lahko tisto, kar so nas naučili naši dedje in babice. Pokažemo se lahko v naših živopisnih narodnih nošah, predstavimo se lahko z bogatim etnografskim blagom in

še nekaj — pokažimo kakšni smo danes.

Ohcet v Ljubljani vabi predvsem vse narodne noše, da se priključijo povorki, ki bo v soboto 25. junija. Da pa bo povorka lepo urejena vsa prosimo, da se predhodno javite našemu Turistično informativnemu centru, Titova 11, tel. 224-222, kjer boste dobili tudi vsa ustrezna navodila.

Vsekakor je tokrat prilika, da se organizirano pojavijo tudi vsa Turistična društva ter v svojem kraju poskrbijo, da bo prisotnost folklornih skupin kar se da številna. Organizacijski komite »Ohcet v Ljubljani«

Tudi ZRVS na vajah

Več kot 400 rezervnih vojaških starešin občine Šiška se je 21. maja udeležilo praktičnega dela usposabljanja. Spoznali so se z vojaško teorijo, reševali krajske taktične naloge, se udeležili pohoda, reševali topografske naloge na terenu, si ogledali taktično-tehnični zbor v vojašnici BORISA KIDRIČA in streljali z zračno puško.

Po ocenah organizatorjev in vodstva vaje, je taktično usposabljanje rezervnih vojaških starešin uspešno. Vaje se je udeležilo okoli 40% starešin in, če upoštevamo trend upadanja (letos se stanje nekoliko izboljšuje) na predavanjih in usposabljanju rezervnih vojaških starešin, je ta tudi zadovoljiv.

KULTURNA SKUPNOST OBČINE LJUBLJANA ŠIŠKA

razpisuje na podlagi 11. člena Pravilnika o programu in podeljevanju Ostrovharjevih dnevov OSTROVRHARJEV KIPEC za posamezne dosežke na področju kulture v občini Ljubljana Šiška

Nagrade podeljuje občinska kulturna skupnost Ljubljana Šiška, kot priznanje za umetniška in kulturna dejanja, ki predstavljajo pomemben dosežek in prispevek k življenju delovnih ljudi in občanov.

Nagrado prejme posameznik ali skupina, ki jo lahko predlaga organizacija združenega dela, interesne skupnosti, Zveza kulturnih organizacij, delovni ljudje in občani.

Predlog za podelitev nagrad umetnikom morajo poleg podatkov o kandidatih vsebovati še utemeljitev z navedbo, kdaj in kje so bila dela izvajana, objavljena ali razstavljen, oziroma na kakšen drugačen način predstavljena v javnosti.

Predlog pošljite na naslov: Občinska kulturna skupnost, Gospodinjstva 4, do 31. oktobra 1988.

SORA

SLOVENIJALES SORA

salon pohištva V MEDVODAH

NOVO

NUDIMO:

- 6 mesečni kredit 15% obresti,
- 4 mesečni kredit brez obresti;
- izdelovanje načrtov za notranjo opremo;
- svetovanje;
- izdelovanje stanovanjske opreme, opreme lokalov po naročilu;
- predelava in dodelava standardnih programov;
- popust 25% za gotovinska plačila nekaterih rednih programov!

OBIŠČITE NAS V NAŠEM PRODAJNEM SALONU POHIŠTVA V MEDVODAH